

Regeringens skrivelse

2003/04:14

Meddelande om kommande förslag om ändringar i
skatteregler vid övertagande av ansvaret för
pensionsutfästelser

Skr.
2003/04:14

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 25 september 2003

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen aviseras ett kommande förslag om begränsningar i avdragsrätten för ersättning vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser. Regeringen återkommer därmed till riksdagen i samma fråga som i skrivelsen den 18 juni 2003 (skr. 2002/03:145). Detta beror på att avdragsrätten bör utformas på ett annat och mer inskränkande sätt än vad som aviserades i den tidigare skrivelsen. Det förslag som nu aviseras tar sikte på att begränsa avdragsmöjligheterna vid ett övertagande så att avdrag bara får ske om övertagandet sker i samband med övergång av näringsverksamhet enligt reglerna i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. Förslaget behandlas närmare i en remiss till Lagrådet som regeringen har beslutat om denna dag. Förslaget i lagrådsremissen avviker från det förslag som regeringen tidigare aviserade i sådan utsträckning att en ny avisering av kommande förslag i frågan är nödvändig.

Syftet med det nu aviserade förslaget, liksom det tidigare, är att motverka att den nuvarande regeln om avdragsrätt för lämnad ersättning vid övertagande av pensionsutfästelser utnyttjas för omfattande skatteplanering. Det finns en uppenbar risk för att regeln kommer att utnyttjas för skatteplanering i ökad omfattning när förslaget i lagrådsremissen blir offentligt med avsevärt skattebortfall som följd. Det föreligger därför enligt regeringens mening särskilda skäl för att med stöd av 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen tillämpa det kommande förslaget från och med dagen efter överlämnandet av denna skrivelse till riksdagen, dvs. från och med den 26 september 2003.

Innehållsförteckning

Skr. 2003/04:14

1	Inledning.....	3
2	Övertagande av pensionsutfästelser	3
3	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse	4
	Utdrag ur protokoll vid regeringsammanträde den 25 september 2003...	5

1 Inledning

Finansdepartementet har under våren 2003 utarbetat en promemoria om skatteregler vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser (Fi 2003/3542). I promemorian föreslås bl.a. att avdragsrätten för ersättning som lämnas vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser beloppsmässigt begränsas till vad som får dras av som tryggande i godkända former, oavsett anledningen till att utfästelserna överflyttas. Promemorian har remissbehandlats.

Regeringen har också i en skrivelse till riksdagen aviserat ett kommande förslag om begränsningar i avdragsrätten (skr. 2002/03:145) med förslaget i promemorian som utgångspunkt.

Under beredningen av promemorians förslag har det framkommit att det i nuläget är svårt att överblicka konsekvenserna av förslaget. Om förslaget, som några remissinstanser anser, riskerar att leda till att det i princip uppstår en marknad för handel med pensionsutfästelser, är det en effekt som står i konflikt med syftet med förslaget. Regeringen anser därför, i likhet med flera remissinstanser, att avdragsreglerna för ersättning vid övertagande av pensionsutfästelser bör utformas på ett annat sätt än vad som föreslås i promemorian. Det är därför inte aktuellt att lägga fram ett sådant förslag som tidigare aviserats.

Regeringen aviserar i denna skrivelse ett kommande förslag om begränsningar i avdragsrätten för ersättning vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser som har en annan inriktning än det tidigare aviserade förslaget.

Det nu aviserade förslaget behandlas i en lagrådsremiss som beslutas av regeringen i dag. Regeringen avser att senare i år lämna förslag till riksdagen på grundval av skrivelsen och lagrådsremissen.

Dagens obegränsade avdragsrätt för ersättning som lämnas vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser utnyttjas på ett sådant sätt att stora belopp redan förts ut ur landet och därmed undandragits beskattning. När en avdragsbegränsning aviseras finns det en uppenbar risk att den nuvarande avdragsrätten kommer att användas för skatteplanering i ökad omfattning. Regeringen föreslår därför att det kommande förslaget tillämpas från och med dagen efter det att denna skrivelse har överlämnats till riksdagen.

2 Övertagande av pensionsutfästelser

Det kan finnas behov av att överflytta ansvaret för en pensionsutfästelse när pensionsborgenären, dvs. den anställde, byter anställning i samband med att verksamheten övertas av ett annat företag. Det som föranlett det förslag om avdragsbegränsning som återfinns i den promemoria som utarbetats inom Finansdepartementet har dock varit andra former av övertaganden.

Gällande bestämmelser i 28 kap. 26 § inkomstskattelagen (1999:1229) om avdrag för ersättningar vid övertagande av ansvar för pensionsutfästelser har medfört att avdrag ges utöver gällande avdragsbegränsningar för tryggnadskostnader och i andra situationer än som avsetts. Denna avdragsmöjlighet utnyttjas genom att bolag mot ersättning övertar pensionsutfästelser från arbetsgivare, medan berörda anställda har kvar sina tjänster hos samma arbetsgivare. Bolagen som övertar utfästelser är etablerade i eller utanför Sverige.

Flera remissinstanser pekar på att det egentligen bara finns behov av en avdragsrätt vid övertaganden av pensionsutfästelser som hänför sig till att näringsverksamhet överförs eller att en anställd byter arbetsgivare. Det innebär att utgångspunkten för en reglering bör vara i vilka situationer som avdrag får göras för lämnad ersättning i stället för att, som föreslås i promemorian, knyta avdragsrätten till de kvantitativa och kvalitativa reglerna för avdrag vid tryggnad av pensionsutfästelser.

I lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. – tryggnadslagen – regleras i vilka situationer en pensionsutfästelse kan överflyttas. Regeringen anser att den lösning som framstår som mest naturlig är att anknyta avdragsrätten för utgiven ersättning till dessa regler. Det skulle innebära att avdrag för lämnad ersättning ges bara om en näringsverksamhet övergår mellan arbetsgivare och den nya arbetsgivaren tar över ansvaret för pensionsutfästelserna. Regeringen bedömer att det är lämpligast att i nuläget föreslå en sådan koppling till tryggnadslagen. Detta torde effektivt hindra fortsatt skattebortfall utan att samtidigt motverka möjligheterna till rationella förändringar i näringslivet.

3 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelse

Det finns en uppenbar risk för att den nuvarande bestämmelsen om avdragsrätt för ersättning vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser kommer att utnyttjas för betydande skatteplanering när förslaget i lagrådsremissen blir offentligt. Detta skulle medföra ett avsevärt skattebortfall. Det föreligger därför enligt regeringens mening särskilda skäl för att med stöd av undantagsbestämmelserna i 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen tillämpa de föreslagna ändringarna i 28 kap. 26 § inkomstskattelagen (1999:1229) på avtal om övertaganden av pensionsutfästelser som ingåtts från och med dagen efter överlämnandet av denna skrivelse till riksdagen.

Regeringen avser att överlämna skrivelsen till riksdagen den 25 september 2003. De nya reglerna tillämpas således från och med den 26 september 2003.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 september 2003

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden, Sahlin, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Sommestad, Karlsson H., Nykvist, Lund, Andnor, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar skrivelse 2003/04:14 Meddelande om kommande förslag om ändringar i skatteregler vid övertagande av ansvaret för pensionsutfästelser.